

We Lwowie, dnia 6. września 1912.

Aleg 1056

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o postępie budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie.

Wysoki Sejmie!

Po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 12. października 1907 przedkłada Wydział krajowy sprawozdanie o postępie budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie, jak następuje:

Jak już w sprawozdaniu do Wys. Sejmu z dnia 22. grudnia 1911 LW. 176461/1911 Wydział krajowy nadmienił, przystąpiono do budowy z początkiem roku 1910. Obecnie roboty we wszystkich działach budowy są w pełnym toku, a stan ich do dnia dzisiejszego przedstawia się następująco:

W dziale budowlanym z ogólnej liczby 45 obiektów nakryto dachami 34 budynków a mianowicie: infirmerię, dwa pawilony dla gwałtownych chorych (męski i żeński), dwa pawilony dla chorych niespokojnych, chroników, klasowych i pozostających pod obserwacją, pawilon jaglicowy, pawilon dla ostrych chorób zakaźnych, prosektoryum, dezynfektor, budynek magazynowy, warsztatowy, dom służby, dwa domy pielęgniarzy z rodzinami, trzy domy urzędników, trzy domy lekarzy, portyerówka, wreszcie wszystkie budynki folwarczne (ekonomówka, stajnia, obora, chlewy, stodoła rzeźnia, i kurnik).

Na obu pawilonach otwartych drzwi, na głównym budynku administracyjnym i na cieplarni więzby dachów są w toku roboty.

Przy budynkach: warsztatowym, służbowym, pielęgniarzkich, dwóch urzędniczych i jednym lekarskim wykonano częściowe plantowanie terenu.

Doprowadzono do wysokości podłogi strychowej 6 budynków (pawilony otwartych drzwi, cieplarnia, kaplica cmentarna, budynek administracyjny i dom zabaw).

Doprowadzono do wysokości podłogi parteru kaplicę główną, do wysokości zaś terenu halę maszyn.

W wykonaniu są wykopy 3 budynków t. j. kuchni, pralni i piekarni.

Ukończono wyprawę wszystkich domów mieszkalnych, folwarcznych i portyerówki, nadto obu pawilonów dla niespokojnych, obu obserwacyjnych i domu magazynowego.

Wykończono roboty stolarskie, ślusarskie, lakiernicze, malarskie, szklarskie, kuchenki, piece, płytki w jednym z domów pielęgniarskich, w toku zaś są te roboty w domach służbowych, warsztatowym, drugim pielęgniarskim, w domach urzędniczych i lekarskich.

Na roboty, dotyczące ogrodzenia zakładu i poszczególnych ogrodów, zostały zatwierdzone oferty; roboty te mają być częściowo wykończone do zimy b. r.

W dziale melioracyjnym wykonano drenowanie pola „za gościńcem“ i pola między nowym a starym folwarkiem. Pozostaje do zdrenowania jeszcze niewielka część południowego stoku systemem Rerolla, gdzie roboty będą wykonane równocześnie z kanałem, odprowadzającym wodę do potoku Sidzinki.

Zdrenowano także wszystkie programem objęte a dotychczas zbudowane budynki.

W dziale robót kanalizacyjnych wykonano w zupełności kanał przechodowy, kanały użytkowe i kanały deszczowe główne i dookoła budynków.

Rów odpływowy do potoku Skotniczanki jest na ukończeniu, rów zaś odprowadzający wody do potoku Sidzinki wykonany będzie w jesieni br. Na opóźnienie wykonania tego ostatniego wpłynął brak konsensu wodno-prawnego, którego uzyskanie w najbliższym czasie nie ulega najmniejszej wątpliwości.

Budowa odczyszczalni biologicznej jest w toku.

Zewnętrzny rurociąg wodociągowy tak między budynkami, jakoteż i w sadzie ułożono w całości, zaś odnoga do wieży wodnej jest obecnie w toku budowy.

W dziale urządzeń mechanicznych wykonano kotły parowe i wodne w fabryce sanockiej, zainstalowano rurki dla przewodów elektrycznych we wszystkich wybudowanych dotąd budynkach, wykonano połączenia wodociągów i kanalizacji sieci zewnętrznej z budynkami, oraz instalację wodociągową w czterech budynkach.

Opracowano szczegółowe plany i przygotowano oferty na urządzenia mechaniczne pralni, kuchni, chłodni i piekarni.

W dziale robót komunikacyjnych wykończono tor kolei dowozowej od Swoszowic (2,2 klm. długości). Kolaudacja toru i próbna jazda odbyła się 17. sierpnia br. Oddanie toru c. k. Dyrekcyi kolei państwowych w Krakowie nastąpi po zawarciu z nią układu co do obsługi i prowadzenia ruchu. Układy te są obecnie w toku.

W dziale robót drogowych przystąpiono w sierpniu do budowy przełożonej drogi gminnej II klasy, do czego zobowiązano się w zamian za wcielenie starej drogi gminnej do terenu zakładowego.

W dziale ogrodniczym założono 50 okien inspektowych, uprawiono około 24 morgów ziemi, mianowicie około 13 morgów pod kapustę z własnej rozsady, 2¹/₂ morga pod ziemniaki i 8 morgów pod mieszankę; nadto zasadzono przeszło 5.000 sztuk drzewek iglastych.

Wreszcie dział urządzeń wewnętrznych został szczegółowo opracowany.

Jak wynika z powyższego przedstawienia stanu rzeczy, wykonanie ogólnego programu budowy, podanego w poprzednich sprawozdaniach Wydziału krajowego uległo opóźnieniu. Na opóźnienie to — jak już w ostatniem sprawozdaniu do LW. 176.461/11 nadmieniono — wpływały przede wszystkim znaczne trudności techniczne wywołane geologicznymi właściwościami terenu, a w szczególności brak wody, który wstrzymał rozpoczęcie budowy o kilka miesięcy. Ukończenie budowy zakładu nastąpi z końcem r. 1913, o ile nie zajdą nieprzewidziane przeszkody.

Na częściowe pokrycie wydatków z budową połączonych, zaciągnął Wydział krajowy z przyznanego przez Wys. Sejm ogólnego kredytu 7.068.000 kor. w r. 1911 pożyczkę w kwocie 4,000.000 koron, z której wydano do chwili obecnej około 3.000,000, tak, że pozostaje jeszcze do dyspozycji do końca br. około 1,000.000 koron.

Zamykając niniejsze sprawozdanie, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o postępie budowy zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kobierzynie do wiadomości.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy :

Adam Gołuchowski w. r.

Sprawozdawca :

Szymon Bernadzikowski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

